

**THE 21ST CENTURY NEW MUSLIM GENERATION
CONVERTS IN BRITAIN AND GERMANY**

Zekiye DEMİR*

Caroline A. Neumueller, *The 21st Century New Muslim Generation –Converts in Britain and Germany–*, Scholars' Press, 2013, 604 s.

Alman asıllı bir yazar olan Caroline A. Neumueller, hukuk eğitimi almış ve lisansını Almanya'da tamamlamış, yüksek lisansını "West of England Üniversitesi"nde uluslararası hukuk dalında yapmıştır. Din değiştirerek Müslüman olmuş ve İslam'ı anlamak, anlatmak ve öğretmeyi kendine ana sorumluluk olarak edinmiştir. İlginin İslam'a yoğunlaşması neticesinde doktora çalışmasını din değiştirme/ihtida üzerine yapmıştır. Tanıtımını yapacağımız kitap, yazarın İngiltere'de "Exeter Üniversitesi Arap ve İslam Çalışmaları Enstitüsü"nde yaptığı doktora tezidir. İslam, İslam'ı din olarak seçme, din değiştirme, Almanya'da ve İngiltere'de İslam, Din Psikolojisi, İslam Teolojisi gibi konular yazarın araştırma ve ilgi alanına giren konulardır.

Kitabın başlığı Türkçeye, "21. Yüzyılın Yeni Müslüman Nesli-Almanya ve Britanya'da Din Değiştirenler-" olarak çevrilebilir. Yazar bu çalışmasında, 2008-2010 yılları arasında, 24'ü İngiliz, 52'si Alman olmak üzere toplam 76 kişi ile görüşmüştür. Bunlardan 37'si ile yarı yapılandırılmış derinlemesine mülakat, 39'u ile de anket yapmış ve çalışma boyunca mühtedilerin kişisel din değiştirme süreci üzerine odaklanmış, İngiliz ve Alman mühtedilerin benzerlik ve farklılıklarını analiz etmiştir. Yazar, mülakat sorularını formüle ederken ve bu

* Dr., Diyanet İşleri Başkanlığı, zekiyedemir@gmail.com

sorulara verilen cevapları analiz ederken kişisel din değiştirme deneyiminin kendisine rehberlik ettiğini ifade etmiştir. Zaten bu kitabı orijinal kılan bir özellik de yazarın araştırdığı konuyu bizzat tecrübe etmiş oluşudur.

Din değiştirme çalışmaları kısmen yakın bir geçmişe sahiptir ve birçok sosyal bilimin akademik ilgi alanındadır. Ancak ülkelerarası karşılaştırmalı çalışmalar fazla değildir. Bu kitabı özellikli kılan yön de karşılaştırmalı bir çalışma olmasıdır. Yine kitabın bir özelliği de çeşitli konularda sonradan Müslüman olanların duygu, düşünce ve davranışlarının, zaman zaman -kontrol grubu olarak- Müslüman ailede doğup yetişenlerin aynı konudaki düşünce ve davranışları ile de karşılaştırılmış olmasıdır.

Kitap, giriş ve sonuç dâhil olmak üzere toplam 9 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; İngiliz ve Alman Müslümanların benzerlik ve farklılıklarından, araştırmada yer alan sorulardan, araştırma yöntemi ve alanından, din değiştirme konusuna bilimsel yaklaşımlardan ve bu çalışmanın Almanya ve İngiltere’de İslam’ı seçenlerle ilgili yapılan çalışmalara olan katkısından bahsedilmektedir. Yazar bu bölümle okuyuculara çalışmanın genel çerçevesini sunmaktadır.

“*Din Değiştirme*” başlığı taşıyan ikinci bölümde, din değiştirme kavramı, bu alandaki ilk dönem çalışmalar, son dönem bilimsel çalışmalar ve bu çalışmaların katkıları, İslam dinini seçme, sosyal sınıf ve cinsiyet ile din değiştirmenin boyutları arasındaki ilişki konu edinilmiştir. Bu bölümde yazar, ilerleyen bölümlerde sunacağı alan uygulamasının sonuçlarından önce, okuyucularına, din değiştirme konusuyla ilgili bilgiler vermektedir.

Kitabın üçüncü bölümü din değiştirmenin/İslam'a geçişin tarihi ile ilgilidir. İslam'ın Avrupa'ya girişi, Avrupa'da din değiştirme olgusu, İngiltere'de ve Almanya'da din değiştirme/İslam'a girme gibi konuların yer aldığı bu bölümde yazar, araştırma sonuçlarına geçmeden önce, araştırma yaptığı bölgedeki İslam'ın tarihi ile ilgili bilgiler sunmuştur.

Dördüncü bölümde din değiştirme ile ilgili yapılan alan araştırmasının sonuçları verilmiştir. Yazarın “*Niçin İslam?*” başlığını verdiği bu bölümde, din olarak niçin İslam'ın seçildiği, din değiştirenlerin Müslüman kimliklerindeki gelişim, değişim konu edinilmiştir. Niçin İslam'ın seçildiği ile ilgili olarak yazar, gayr-i Müslimlerin, Müslümanların çoğunlukta olduğu ülkelere yaptıkları seyahatler sırasında İslam'a ilgi duymalarından, İslam'ı seçmelerindeki duygusal ve mantıksal sebeplerden bahsetmektedir. Ayrıca kültürün ve milli geleneklerin etkisine de değinmiştir.

479

“*İslam Dininin Zorunlulukları ve Yeme-içme Kuralları*” diye tercüme edilebilecek beşinci bölümde, İslam'ın beş şartından (kelime-i şahadet, namaz, oruç, zekât ve hac) ve İslam'da helal gıdalar ile domuz eti ve alkol gibi haram gıdalardan ve din değiştiren İngiliz ve Alman Müslümanların sözü edilen konulardaki tutum ve davranışlarından bahsedilmektedir.

Altıncı bölüm “*Aile ve Arkadaşlar*” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde Alman ve İngiliz mühtedilerin din değiştirdikten sonra aileleriyle ve arkadaşlarıyla olan ilişkilerindeki değişiklikler konu edinilmiştir. Yazar, ailesinin ve arkadaşlarının din değiştirenlere karşı reaksiyonlarını pozitif, negatif, karışık ve yansız sınıflamasıyla ele almıştır.

Yedinci bölüm karşı cinsle alakalıdır ve “*Flört ve Evlilik*” başlığı taşımaktadır. Kadın-erkek arasındaki ilişki konusunda toplumsal ve

geleneksel sınırların ötesinde dinlerin de koyduğu sınırlar vardır. Ancak İslam, bu ilişkinin sınırlarını en belirgin şekilde düzenleyen dindir. Bu bölümde, ihtida edenlerin bu düzenlemelere karşı nasıl bir tutum ve davranış sergiledikleri; Müslüman olduktan sonra karşı cinse davranış, evlilik öncesi ilişkiler, flört, eş seçimi ve evlilik gibi alt başlıklarla ele alınmıştır.

Yazar sekizinci bölümde Müslüman olan İngiliz ve Almanların sünnet, bekâret, çok eşlilik, homoseksüellik, mastürbasyon gibi oldukça özel konulardaki yaklaşımlarından ve görüşlerinden bahsetmektedir. Yine bu bölümde sonradan Müslüman olanların bahsedilen konulardaki görüşleri ile Müslüman ailede doğanların görüşlerini de, daha önceki bölümlerde olduğu gibi, karşılaştırmıştır.

Kitabın dokuzuncu yani son bölümde ise yazar, din değiştirmiş Alman ve İngilizler ile ilgili yaptığı anket ve derinlemesine mülakat çalışmasından elde ettiği bulguların karşılaştırmalı bir özetini vermiştir.

Kitap konuya ilgi duyanlar için hem teorik bilgiler hem de uygulamalı veriler sunan kaynak niteliğinde bir çalışmadır.